

Vizija odgoja i obrazovanja

1. Koja je vaša vizija predškolskog odgoja u gradu Bjelovaru (svih vrtića, bez obzira na osnivače)?

Najveći problem kod vrtića je činjenica da otprilike nešto više od pola djece u Bjelovaru još uvijek nije dio vrtičkog sustava i prava demografska mjera ne samo u Bjelovaru već i u Hrvatskoj bi bila da sva djeca imaju mogućnost pohađati vrtić. Smanjenjem cijene na 300 kuna i gradnjom novih vrtića broj djece koja u Bjelovaru idu u vrtiće će sigurno biti veći. Nedavno je otvoren potpuno novi vrtić u Gudovcu (prvi izgrađen nakon više od 40 godina), vrijedan 8.4 milijuna kuna, 90% EU novcem, a najavili smo i gradnju dva nova vrtića u idućem mandatu tako da u Bjelovaru sva djeca (čiji roditelji to žele) imaju svoje mjesto u nekoj predškolskoj ustanovi. U vrtiće smo uložili zadnje 3 godine više od 35 milijuna kuna. Cijena vrtića pala je sa 750 na 500 kuna u ovom mandatu, a cilj u slijedećem mandatu je da cijena vrtića bude 300 kuna. Isto tako smatramo i da je vrijeme da i odgajateljice u vrtićima dobiju povećanje plaće od 5%.

2. Imate li u svom planu i programu rada osnivanje ustanove koja se bavi ranom intervencijom (za djecu rane i predškolske dobi) i što ste spremni poduzeti da bi se u Gradu odnosno Županiji osnovali mobilni timovi za djecu s teškoćama i djecu s mentalnim problemima?

Ranu intervenciju može pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelji usluga pod uvjetima propisanim Zakonom. Rana intervencija kao socijalna usluga postoji pri Obiteljskom centru Bjelovar, a obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući i druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta. Rana intervencija u ovom slučaju pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovoj obitelji ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti. Predškolske ustanove također su veoma važni dionici u detektiranju rizične djece, a pogotovo djece s razvojnim teškoćama koja se ne prepoznaju i dijagnosticiraju pri rođenju već kroz predškolsku dob. Grad Bjelovar je prepoznao tu važnost i 2019. godine u Dječjem vrtiću Bjelovar, u Stepinčevoj ulici, otvorena je senzorna soba - posebno opremljena soba koja se koristi u terapiji djece koja imaju poremećaj senzorne integracije, poremećaj iz spektra autizma, poremećaje u ponašanju i slično. Cilj joj je poboljšati kvalitetu života djece s teškoćama u razvoju. Istovremeno je otvoreno i senzorno igralište , a prema Programu podrške poboljšanju materijalnih uvjeta u dječjim vrtićima, kojega sufinancira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Gradu

Bjelovaru odobreno je 355 tisuća kuna za prenamijenu ove prostorije. Mobilni tim za djecu s teškoćama i djecu s mentalnim problemima svakako je potreban- jedan takav i postoji u sklopu V.osnovne škole, a njihovi djelatnici su prošli i dodatne edukacije u tom pogledu zahvaljujući dodatnom angažmanu ravnateljice te škole no nažalost projekt koji su prijavili nije prošao i tu ćemo se svakako dodatno angažirati da krenu s radom što prije. U svakom slučaju, spremni smo i dalje sudjelovati u poboljšanju uvjeta i potreba za svu djecu s teškoćama u razvoju i njihove roditelje.

3. Kako vidite mogućnost suradnje s fakultetima i osnivanje izdvojenog odjela za studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Bjelovaru s obzirom na nedostatak kadra? **Bjelovar ima svoje Veleučilište na kojem već postoje određeni studiji više STEM usmjerenja. Smatramo da nije racionalno rješenje nedostatka određenih kadrova rješavati osnivanjem novih studija već sa posebnim stipendiranjem učenika da upisuju studije za koje postoji deficitarnost zanimanja na području našeg grada.**
4. Suočeni smo nedostatkom kadrova/nastavnika matematike, fizike, geografije i stručnih predmeta (tehničko područje)... Što mislite na koji način Grad/Županija mogu pomoći u rješavanju ovog problema?
Ovdje je riječ o problemu koji je u školstvu prisutan već godinama, pomoći s državne razine nema, kao ni dugoročnih rješenja za manjak stručnog kadra pa znam da su ravnatelji primorani na osobnu inicijativu kako bi uopće osigurali normalno odvijanje nastave iz ovih predmeta u svojim školama. Gradonačelnik i ravnatelji osnovnih škola i srednjih škola nisu oni koji mogu dugoročno riješiti taj problem, to se radi na višim razinama sustava obrazovanja povećanjem kvota na PMF-u i drugim inicijativama koje bi trebale dolaziti iz Ministarstva obrazovanja. Iako se već desetljećima obrazuje nastavnički kadar iz matematike i fizike na našim studijima, mnogi nastavnici fizike često na kraju završe kao fizičari u bolnicama, u bankama, kao znanstvenici ili programeri, unatoč tome što su upisali studij ne samo zbog ljubavi prema fizici već i prema nastavničkom pozivu. Moguće je i dalje spekulirati zašto nastavnička zanimanja nisu atraktivna, radi li se o nedopustivom padu društvenog respeksa prema nastavnicima, financijskim ili nekim drugim razlozima. Kao gradonačelnik ne mogu utjecati na odabir pojedinca gdje će netko napisati napislijetku i raditi ili ih motivirati boljim plaćom u ovom slučaju no mogu poboljšanjem uvjeta rada u školama kojima je Grad osnivač, a to se i trudimo napraviti jer je većina naših škola obnovljena, obnova očekuje i ostale škole. Za one nastavnike spomenutih predmeta koji se odluče iz drugih županija i gradova doći u Bjelovar možemo i uvesti na primjer određene subvencije u vidu sufinanciranja i pronalaženja smještaja.
5. Koji je vaš plan za poticanje izvrsnosti stručnjaka u odgoju i obrazovanju (nagrade, stipendije za daljnje školovanje i usavršavanje ...). Jedno vrijeme bila je praksa stipendiranja dijela cijene poslijediplomske studije; mislite li uvesti/nastaviti tu praksu?
Poticali smo i nagrađivali izvrsnost tako što smo novčano nagrađivali svoje nabolje učenike, pobjednike na državnim i međunarodnim natjecanjima znanja, a od ove

godine uveli smo i nagrade i za njihove mentore i u tome smo 12. u državi, s istom praksom mislimo nastaviti i dalje. Što se tiče stipendiranja poslijediplomskih studija vjerujem da uz izradu plana i strategije, iskazivanja interesa i definiranja određenih uvjeta možemo i tu nešto napraviti.

6. Na koji način mislite osigurati PUN (pomoćnik u nastavi) za djecu s teškoćama i hoćete li prekinuti praksu da ih preporuča/bira Grad ili BBŽ, a ne sama škola koja najbolje poznaje dijete i zna odabrati onog koji ima najbolje kompetencije?

Grad, po mojim saznanjima, ne preporuča asistente za djecu s teškoćama već ih sufinancira putem projekta Sinergijom do uspješne zajednice koji provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a u kojem su partneri Grad Bjelovar i pet bjelovarskih osnovnih škola. Grad Bjelovar u ovom projektu sudjeluje niz godina, no pomoćnici u nastavi u bjelovarskim osnovnim školama postoje od 2010. godine. Novost je 2017. godine bila da je, za razliku od prijašnjih godina, ugovor četverogodišnji, a razdoblje provedbe projekta je od 22. srpnja 2017. do 21. srpnja 2021. Svaka bjelovarska škola na godišnjoj razini, ili prema potrebi, iskazuje potrebu za asistentima prema Povjerenstvu u kojem je i stručni suradnik škole i jedan nastavnik, zahtjev za asistentom potom ide na suglasnost Ministarstvu, a kandidati se javljaju po raspisanom natječaju i škole, odn. njihova povjerenstva odlučuju u konačnici o izboru kandidata.

7. Grad Bjelovar kao niti Bjelovarsko-bilogorska županija nemaju dječjeg psihijatra, na nalaze logopeda ili kliničkog psihologa se čeka mjesecima, a terapija se na tako veliki broj učenika ne provodi pa roditelji plaćaju privatnicima istu uslugu. Imate li rješenje za to; npr. da sufinancirate dio cijene roditelju za te privatne terapije?

Kao gradonačelniku, ali i kao roditelju, izuzetno mi je to bitna tema no osnovni problem u tome je što logopeda i psihologa jednostavno nema na tržištu rada, ne samo na području naše Županije već i na nivou cijele države. Jedino što mi možemo je sufinancirati deficitarne kadrove što i činimo putem stipendiranja naših studenata, a ako se na nađe neko rješenje uskoro spremni smo i sufinancirati našim sugrađanima dio privatnih terapija.

8. S obzirom na sve veće probleme mentalnog zdravlja kakvi su vaši planovi vezano za omogućavanje stručne pedagoško-psihološke podrške i otvaranje savjetovališta za djecu i mlade te roditelje? Nekada je takvo savjetovalište postojalo pri GD Crvenom križu i pri Zavodu za javno zdravstvo i to uz minimalnu volontersku naknadu za članove, a za korisnike besplatno u sastavu liječnika, psihologa, pedagoga i socijalnog radnika. Mislite li vratiti ili oformiti nešto slično?

Svako savjetovalište koje bi za cilj imalo omogućavanje pedagoško-psihološke pomoći našoj djeci i mladima je i više nego dobrodošlo i svi koji će pri tome trebati pomoći u radu od strane Grada i mene kao gradonačelnika na podršku mogu računati, no ono što je najveći problem u tome je nedostatak stručnog kadra (psihologa, pedagoga i sl.). Pohvalio bih ovim putem sve pedagoge i stručne suradnike u našim

školama koji svakodnevno daju svoj maksimum i pružaju pomoć kako svojim učenicima, tako i njihovim roditeljima, a tu su i razne udruge kao i Podružnica obiteljskog centra u Bjelovaru koji kao ustanova socijalne skrbi obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada pružajući na taj način stručnu pomoć i potporu djeci, mladima i obiteljima koji im se obrate za pomoć.

9. Na koji način mislite da Grad, odnosno Županija treba ulagati u konkretne preventivne programe (ovisnosti, nasilje...) i mislite li što poduzeti na poticanju međusektorske suradnje predviđene npr. Akcijskim planom za suzbijanje nasilja te Minimalnim standardima prevencije ovisnosti za djecu i mlade?

Akcijski plan koji se ovdje spominje izradilo je povjerenstvo na razini države sastavljeno od 23 člana, a uz predstavnike sindikata, strukovnih udruga, pedagoga, psihologa, predstavnika škola i ravnatelja, uključeni su bili i učenici i predstavnik UNICEF-a. Ukupno je navedeno 6 ciljeva koji obuhvaćaju i djelomičnu promjenu zakonodavnog okvira, sustavno prikupljanje podataka i poboljšanje kvalitete programa koji se provode u školama u vezi s prevencijom nasilja. Za razdoblje od 2020. do 2024. godine, u proračunu je osiguran iznos od 27 milijuna kuna u za provedbu aktivnosti iz Akcijskog plana uz mogućnost korištenja dodatnih sredstava koja je moguće osigurati iz EU fondova. Obzirom na naš izvrstan EU tim u Gradu, mislim da je to smjer u kojem trebamo ići.

10. Što mislite poduzeti u svezi podrške jačem međusobnom povezivanju odgojnoobrazovnih ustanova te povezivanju ustanova odgoja i obrazovanja sa zajednicom općenito?

Prošle i ove godine imamo situaciju pandemije pa su i odgojno obrazovne ustanove zakinute u smislu izvanučioničke nastave i drugih oblika rada izvan svojih ustanova no prijašnjih godina bilo je tu puno primjera suradnje s lokalnim udrugama, lokalnim OPG-ovima s našeg područja, učenici i polaznici predškolskih ustanova bili su česti gosti i Gradske uprave, Grad Bjelovar sudjelovao je i u suorganizaciji raznih manifestacija namjenjenih djeci i mladima i samo se nadam da će nam se situacija u skoroj budućnosti dozvoliti da se ta suradnja nastavi što prije. Isto tako dobro bi bilo povezati naše škole i lokalne proizvodne pogone, kao npr. drvoprerađivačku industriju koju bi učenici posjetili kao izvanučioničku nastavu tehničke kulture ili informatike za koju u Bjelovaru imamo niz firmi u području it sektora kao i naše Veleučilište koje bi zasigurno imalo što za pokazati našim mlađim učenicima.

11. Na koji način, kao čelni ljudi osnivača škola, mislite sudjelovati u kurikulumu škola s tematikom promicanja i poticanja zavičajnog identiteta?

Suradnja škola s lokalnom zajednicom doprinosi razvoju osobnih i socijalnih vještina kod učenika te ih priprema za ulogu aktivnih građana. Djelovanjem u zajednici učenici razvijaju empatiju, socijalnu osjetljivost, građansku odgovornost i poduzetnost te doživljavaju zadovoljstvo nakon održanih aktivnosti. Projektne aktivnosti koje uključuju djelovanje u zajednici doprinose cjelovitom razvoju mlade osobe te bi trebale biti sastavni dio školskog kurikuluma no njega donosi Učiteljsko

vijeće svake škole. U tom segmentu Grad Bjelovar je u mojoj mandatu sudjelovao u raznim oblicima suradnje sa školama kroz različite volonterske i ekološke akcije, povezivanja i obilježavanja važnijih datuma iz zavičajne povijesti s Ustanovama Grada kao što su knjižnica i muzej, poticanje rada Zadruga škola i slično, a takvu suradnju namjeravamo ostvarivati i dalje.

12. Kakav je vaš stav prema uvođenju Građanskog odgoja i obrazovanja u škole?

Moje osobno mišljenje je da je građanska kultura jedna od temeljnih u suvremenom društvu i da je razvoj građanske kompetencije kod naših učenika i učenica izuzetno bitan. Odluku o tome da li treba biti uveden u naše škole kao poseban predmet ili je dovoljno da se međupredmetno provodi u sklopu Škole za život prepustio bih ipak ravnateljima i nastavnicima osnovnih škola kojima je Grad osnivač. Ukoliko se pokaže interes za uvođenjem Građanskog odgoja kao npr. izvannastavne aktivnosti u našim školama, imaju našu punu podršku i mi ćemo kao lokalna jedinica pomoći koliko bude u našoj mogućnosti .

13. Koji su vaši planovi za iduće četiri godine za infrastrukturna ulaganja?

Obnova IV. osnovne škole i još dvije manje na području Grada, izgradnja područne škole Sjever i reorganizacija upisnih područja u interesu rasterećnja III. osnovne škole za mogući prelazak u jednosmjensku nastavu svih naših bjelovarskih škola čemu težimo. Neke škole imaju i potrebe obnove unutarnjih prostora, dotrajale podove ili opremu i to svakako treba poboljšati.

14. Koji su vaši planovi za iduće četiri godine vezano za programska ulaganja u odgoj i obrazovanje?

Jačati kapacitete naših osnovnoškolskih ustanova s ciljem većeg sposobljavanja učenika za daljnje školovanje, tržište rada i cjeloživotno učenje kao i osigurati motivirajuće okružje za učenje i poučavanje, poticati usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i mentora te izradu raznih projekata.

15. Tko je u vašem timu osoba zadužena za odgoj i obrazovanje i koje su njezine kompetencije?

U našem timu bjelovarskog HSLS-a to je Zlatka Pemper, diplomirana učiteljica razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta povijest. Zlatka je u svom dugogodišnjem radu u školi stekla veliko iskustvo iz raznih područja obrazovanja obzirom da je radila u razrednoj nastavi, i to u kombiniranom razrednom odjelu (1.-4.razred), a posljednjih 7 godina radeći i u predmetnoj nastavi kao nastavnik povijesti u OŠ Veliko Trojstvo. U toj istoj školi u školskoj godini 2017./2018. izabrana je i za naj nastavnika što je svakom učitelju zasigurno najveće priznanje obzirom da ono dolazi direktno od učenika. Uz svoj posao Zlatka je aktivno uključena u rad HSLS-a od 2010.godine i kao članica naše stranke bila je članica Odbora za odgoj i obrazovanje u Županiji, gradski vijećnik u dva navrata (prvi puta kao zamjena za kolegicu na porodilnjom dopustu kao oporba i u ovom posljednjem mandatu kao članica većine) i aktivno sudjelovala u radu Gradskog vijeća često

postavljajući pitanja iz domene odgoja i obrazovanja. U OŠ Veliko Trojstvo bila je članica školskog odbora do odlaska na porodiljni dopust, voditeljica aktiva predmetne nastave i predstavnica je zaposleničkog vijeća, trenutno obnaša i mandat članice školskog odbora III. osnovne škole Bjelovar. Zlatka je u braku i majka je dvoje djece, jednog školarca i jedne predškolarke.

16. Što mislite poduzeti vezano za uvođenje besplatne prehrane za sve učenike u osnovnim školama?

Petu godinu zaredom Grad Bjelovar provodi projekt pod nazivom „Djetinjstvo bez gladi“, kojim se osiguravaju besplatni topli obroci u školama za djecu koja žive ili su u riziku od siromaštva. U školskoj godini 2020./2021. u projekt je uključeno 983-je djece iz svih pet bjelovarskih osnovnih škola, koje su partneri u projektu. Za projekt, koji je financiran iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD), odobreno je 999.776,79 kn, što je, kao i prijašnjih godina, najveći mogući dobiveni iznos. Od početka projekta prije pet godina, nažalost, broj djece uključene u njega se udvostručio i to nam je jasan pokazatelj da je ovakav projekt prijeko potreban. Prošle godine za besplatne obroke u našim školama na početku projekta bilo je planirano 990 djece, no na kraju je taj broj porastao na njih 1064-ero. Ove godine planiran je 174.071 školski obrok, no očekuje se manji broj podijeljenih obroka radi situacije s pandemijom i nastave na daljinu. Cijena školskog obroka iznosi 6,00 kuna i smatramo da to nije prevelika cijena za jedan kvalitetan obrok koji djeca u našim školama u suradnji s našim opg-ovima dobivaju no pratimo situaciju i potrebe naših učenika i roditelja i sigurno nitko tko nije u mogućnosti financirati taj obrok bez njega neće ostati.

17. Kako gledate na mogućnosti besplatnih sportskih aktivnosti za djecu, posebno s obzirom u vrijeme postpandemije?

Besplatne sportske aktivnosti za djecu su nužne. U suradnji s Plivačkim klubom Bjelovar organizirali smo kao što znate prijašnjih godina Malu školu plivanja za predškolce bjelovarskih vrtića na zatvorenom bazenu Doma za starije i nemoćne „Vita Nova“ no pandemija i nedostatak zatvorenog bazena to su privremeno zaustavili. Kažem privremeno jer nakon što realiziramo projekt Bjelovarskih toplica taj projekt će se na obostrano veselje nastaviti i dalje, a u njega planiramo i uključiti učenike nižih razreda naših osnovnih škola. Imali smo i izvrsnu suradnju s mladim kineziozima našeg grada u zimskoj školi klizanja koju namjerevamo nastaviti čim to priliike dopuste, a imamo u planu i još neke nove projekte.

18. Imate li u planu pružiti vrtićima i školama podršku i konkretnu pomoć vezano za pisanje projekata?

Grad Bjelovar ima izvrstan tim mlađih, visokoobrazovanih ljudi koji imaju iskustva u pisanju projekata, a njihov rad u ovih četiri godine našeg mandata polučio je brojne uspjehe. Tako svakodnevno prijavljuju različite projekte na fondove Europske unije, kao i one koje financira država. Ukoliko dobijem još jedan mandat dalje idemo vrlo ambiciozno i agresivno prijavljujući još više projekata kojima možemo poboljšati

standard građana. Naravno da surađujemo s različitim institucijama, ustanovama, udrugama, s kojima smo ostvarili partnerski odnos, ali i jedni drugima pomogli u ostvarivanju zajedničkih ciljeva, a to se odnosi i naše bjelovarske škole.

19. Na koji način mislite poticati izvrsnost u odgoju i obrazovanju?

Naš grad jedan je od još uvijek rijetkih gradova koji i stvarno, a ne samo deklarativno, potiču i nagrađuju izvrsnost i tako što novčano nagrađuju svoje nabolje učenike, pobjednike na državnim i međunarodnim natjecanjima znanja, a od ove godine uveli smo i nagrade i za njihove mentore. Naše prošlogodišnje istraživanje pokazalo je kako je Grad Bjelovar među tek 16 gradova koji novčano nagrađuju svoje najbolje učenike pobjednike na natjecanjima znanja. Ove nagrade uveli smo 2018. godine, a iznos od 1.000 kuna koji im dodjeljujemo drugi je najveći iznos u zemlji. Na ovogodišnji poziv za posebna postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima po prvi put će se moći prijaviti i njihovi mentori koji će također biti nagrađivani sa po 1.000 kuna. Inače, naše istraživanje pokazalo je da novčane nagrade mentorima dodjeljuje samo 11 gradova u zemlji, Bjelovar će biti 12-ti. Takvu praksu mislim nastaviti ukoliko dobijem povjerenje građana za još mandat.

20. U kojoj mjeri mislite poticati i podržavati te ulagati u strukovne udruge koje se bave stručnim usavršavanjem pedagoških radnika i promicanjem vrijednosti odgoja i obrazovanja?

Uvijek smo podržavali strukovne udruge koje se bave stručnim usavršavanjem pedagoških radnika i promicanjem vrijednosti odgoja i obrazovanja temeljem njihovih programa i to mislimo nastaviti i u buduće.

21. Stručni časopis za odgoj i obrazovanje Bjelovarski učitelj koji trideset godina izlazi u nakladi Ogranka HPKZ Bjelovar i jedan je od tri takva časopisa u RH. Grad i Županija su do sada finansirali njegovo izdavanje, a prošle godine je Grad smanjio sredstva za 75% i ako se tako nastavi dovedeno je u pitanje izlaženje tog časopisa koji je iznimno vrijedan za područje odgoja i obrazovanja (i izvan Bjelovara). Imate li u planu financijski pomoći daljnje izlaženje ovog časopisa?

Prošla godina bila je specifična zbog korona krize i prilikom raspodjele sredstava iz proračuna smanjena su sredstva udrugama i određenim projektima jer smo imali u vidu da su i te iste udruge imale smanjene aktivnosti od planiranih pa realno nisu ni mogli utrošiti sredstva koja bi iskoristili da im je rad bio moguć kao vrijeme prije pandemije. Obzirom na izvješća koja dobivam od nadležne službe za financije, a prema kojima je travanj 2021. dostigao rekordnu 2019. godinu što se punjenja proračuna tiče, ne vidim razlog da se financiranje tog časopisa u našem sljedećem mandatu i ne poveća.

S poštovanjem, Dario Hrebak